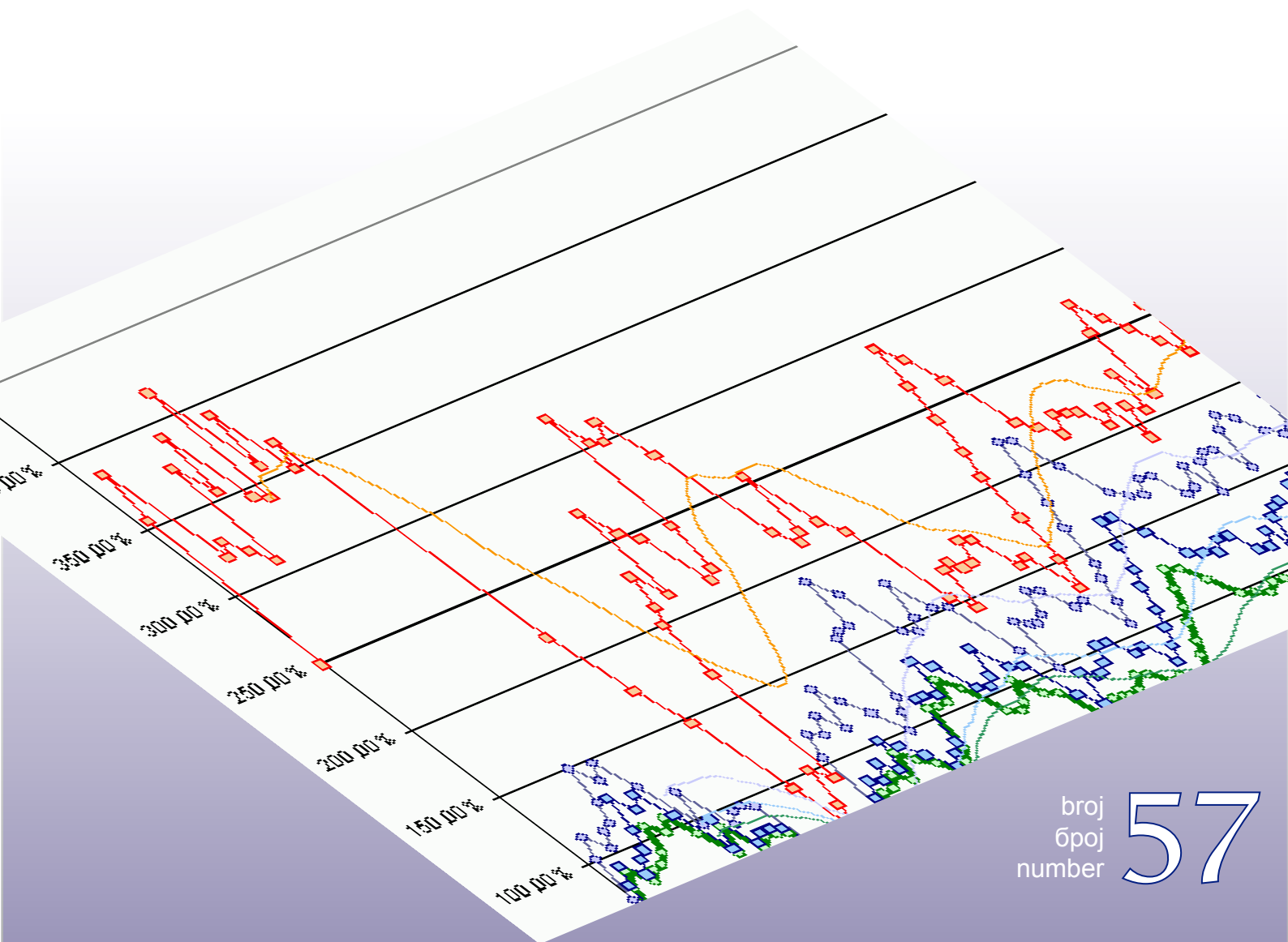

Macroeconomic Unit of the Governing Board of the Indirect Tax Authority

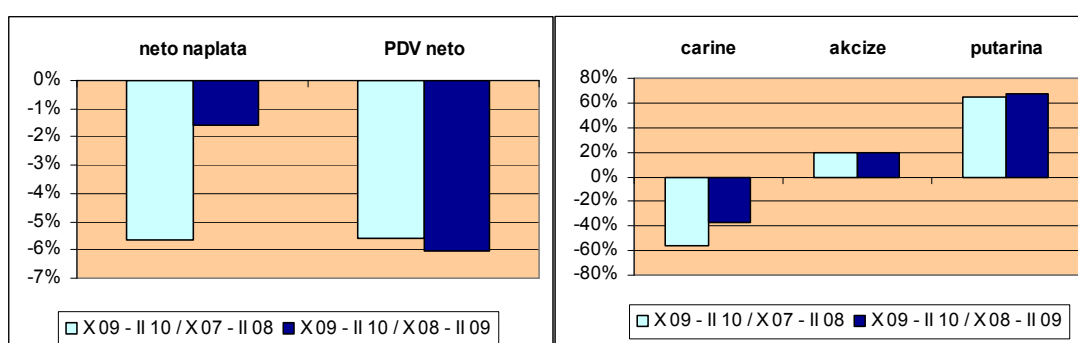
Oma Bilten

broj
број
number **57**

Uz ovaj broj

Kako je nagoviješteno u uvodniku u prošlom broju Biltena javljaju se znaci blagog oporavka u naplati prihoda od indirektnih poreza. Prošle godine u ovo vrijeme u Biltenu br. 45 odlučili smo da poredimo naplatu u periodu oktobar – februar, smatrajući da će upotreba potomjesečnog perioda biti korisna da bi se sagledali negativni efekti finansijske krize na naplatu prihoda iz dva razloga: metodoloških i budući da su prvi negativni efekti zabilježeni u četvrtom kvartalu 2008.g. I ove godine, usporedba naplate u petomjesečnom periodu je korisnija nego mjesečna poređenja. Ovaj put ćemo porediti naplatu indirektnih poreza u periodu oktobar 2009 – februar 2010 sa dva perioda: periodom oktobar 2008 – februar 2009 i „pretkriznim“ periodom oktobar 2007 – februar 2008. Prvo poređenje će nam pokazati da li je došlo do blagog oporavka u naplati u odnosu na prethodnih 12 mjeseci, i, ako jeste, kod kojih vrsta prihoda, a drugo poređenje će nam dati odgovor koliko smo još daleko od nivoa prihoda koji je bio ostvaren prije pojave globalne ekonomske krize.

Može se zaključiti da je došlo do poboljšanja u neto naplati indirektnih poreza u odnosu na period oktobar 2008 – februar 2009, što je rezultat rasta prihoda od akciza i prihoda od putarine. Međutim, u odnosu na „pretkrizni period“ još uvijek su prisutni deficiti u naplaćenim prihodima, pogotovo kod PDV-a gdje nije došlo do promjene politike indirektnog oporezivanja, što najbolje oslikava dubinu krize.

dr.sc. Dinka Antić
šef Odjeljenja

Sadržaj:

Politika oporezivanja cigareta u BiH: pregled, efekti, evropske perspektive	2
Ekonomska kriza: uticaj na vladine račune EU	7
Upravljanje poreskim upravama: uloga upravnih odbora - I dio	10
Konsolidovani izvještaji: JR, entiteti, I-XII 2009	16
Konsolidovani izvještaji: BiH, Brčko, entiteti, kantoni, I-XII 2009	18
Konsolidovani izvještaji: Kantoni	19

tehnička obrada : Sulejman Hasanović, IT saradnik
prevod : Edin Smailhodžić

Banja Luka: Bana Lazarevića, 78 000 Banja Luka, Tel/fax: +387 51 335 350, E-mail: oma@UIO.gov.ba
Sarajevo:Đoke Mazalića 5, 71 000 Sarajevo, Tel:+387 33 279 553, Fax:+387 33 279 625, Web: www.oma.UIO.gov.ba

Politika oporezivanja cigareta u BiH: pregled, efekti, evropske perspektive

(Autor: Aleksandar Eskić, makroekonomista u Odjeljenju)

EFEKTI NOVOG ZAKONA O AKCIZAMA U BIH

Dosta se govorilo o akcizama na cigarete posljednjih skoro godinu dana, bilo u našim biltenima, u kojima smo predstavljali svoja stajališta i razmišljanja izvedena iz podataka kojima raspolaže UIO BiH, ili u medijima i poslovnoj zajednici. Nova politika akciza BiH propisana je novim Zakonu o akcizama (Službeni list BiH 49/09) i pripadajućim podzakonskim aktima (Službeni list BiH 50/09). Ne treba zanemariti niti probleme i ciljeve javnih politika iz oblasti javnog zdravlja, kao ni i opštu zdravstvenu politiku kojoj je smanjenje pušenja konstantno u vrhu prioriteta.

Prilikom izrade nove javne politike jasno su se uočavala tri ključna problema koja su zahtijevala ovu vrstu reakcije vlasti. Prvi je posljedica evropskog puta BiH i činjenice da do tada postojeća politika transponovana u Zakon o akcizama (Službeni list BiH 62/04) nije imala previše dodirnih tačaka sa praksom i direktivama EU. Potrebno je bilo analizirati savremene domete evropske i svjetske prakse u ovoj oblasti, i ocijeniti u kojem roku određeni elementi mogu imati obavezujući karakter po BiH. Istovremeno treba procijeniti uticaje i posljedice efekata koje oni mogu imati po ostale podsisteme obuhvaćene i regulisane povezanim javnim politikama. Činilo se da je odgađanje preoblikovanja postojećeg rješenja najnepovoljnija opcija. Svako odgađanje povlači veću vjerovatnoću donošenja radikalnih rješenja što uzrokuje svojevrsan šok. Primjeri iz bližeg i daljeg susjedstva su više nego očigledni i jasno govore u prilog gore iznesenoj tezi. Dodatna specifičnost naše realnosti je ta što imamo najmlađe institucije u regionu koje su još uvijek veoma ranjive na svake udare koji dolaze bilo izvana ili iznutra.

Drugi razlog je nepovoljna fiskalna slika svih upravnih nivoa sa negativnim tendencijama. Iako je ekonomija snažno rasla proteklih godina zajedno sa prihodima svih upravnih nivoa, već u 2008. godini postaju očigledne postojeće neravnoteže i jasne konture problema koji će uslijediti u skoroj budućnosti. Efekti fenomena svjetske ekonomske krize samo su dodatno pojačali ispoljene tendencije i ubrzali neminovno suočavanje sa njima. Stvorene obaveze koje su stvorili svi upravni nivoi ubrzo su prevazišle izvore iz kojih bi se one mogle izvršavati. Posljedica takvog stanja i projekcija bliske budućnosti je obraćanje MMF-u za odgovorajući aranžman kako bi se prebrodili „kišni dani“ i uspostavila nova ravnoteža. Prethodno projektovani efekti potpisivanja Privremenog sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju kao i CEFTA ugovora na prihode od carina konačno su dobili svoju verifikaciju. U tom momentu se intenzificirala potreba za stabilnom prihodovnom stranom budžeta.

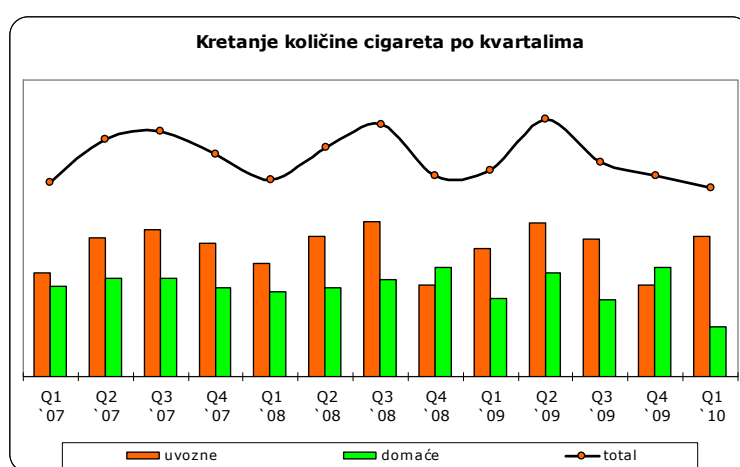
I treći razlog, možda i prvi po težini, je potreba za unaprjeđenjem javnog zdravlja društva. Kao jedan od glavnih razloga postojećeg stanja, kojim društvo ne može biti zadovoljno, navodi se pušenje; i bolesti koje su posljedica štetnog uticaja pušenja i duhanskog dima po zdravlje ljudi. Brojna istraživanja pokazuju razmjere razornog uticaja pušenja koja, u posljednje vrijeme, sve više dobijaju svoju kvantitativnu dimenziju kako bi se povezali i naglasili štetni uticaj na privrednu aktivnost i smanjen nivo blagostanja u društvu. Pored stručne javnosti, činilo se da i obični građani, bilo da se radi o pušačima ili nepušačima, odobravaju ovu reformsku mjeru svjesni štetnosti pušenja na zdravlje u prvom redu.

Cilj, koji je postavio Upravni odbor UIO BiH kao jedino odgovorno tijelo za kreiranje fiskalne politike u BiH, bio je razviti javnu politiku koja bi trasirala put postepenoj harmonizaciji domaćeg sa temeljnim evropskim načelima u ovoj oblasti, uskladila strukturu i omogućila dostizanje potrebne visine akcizne obaveze na cigarete. Istovremeno je bilo potrebno da ona kreira solidnu prihodovnu osnovu vlastima da uredno finansiraju zadovoljenje javnih potreba. Cilj zdravstvene politike u ovom slučaju se podudara sa efektima primjene mjera sadržanih u novoj politici koja

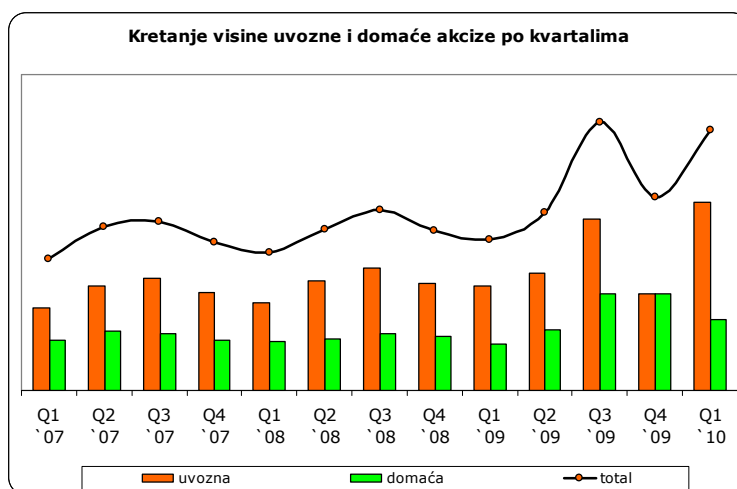
regulira oporezivanje cigareta. Brojne studije su prethodile prije nego što je utvrđeno da povećanje maloprodajne cijene najefikasnije djeluje na smanjenje potrošnje cigareta.

U nastavku predstavljamo efekte primjene novog Zakona o akcizama na količinu cigareta namijenjenih potrošnji, kao i na visinu prihoda od oporezivanja cigareta. Istovremeno dajemo uporedni prikaz evolucije nekih bitnih domaćih indikatora i evropske stvarnosti u ovoj oblasti.

Iz donjeg grafikona uočavamo blagu distorziju krivulje u posljednja dva kvartala koja označava ukupnu količinu cigareta namijenjenoj potrošnji. U četvrtom kvartalu imamo da količina domaćih cigareta dostiže svoj maksimum dok uvozne cigarete bilježe istorijski minimum. U prvom kvartalu stvari se mjenjanju tako da domaće cigarete bilježe istorijski minimum dok se uvozne cigarete snažno oporavljaju kompenzirajući združene efekte politike duhanske industrije u prethodnom kvartalu. Međutim, evidentno je da je došlo do smanjenja količine cigareta namijenjene potrošnji za 3 – 8% u odnosu na isti period prethodnih godina.

Potrebno je analizirati i kako gore predstavljeni trendovi utiču na visinu prihoda od oporezivanja cigareta. Evidentno je da je došlo do rasta prihoda od momenta primjene novog Zakona o akcizama uprkos smanjenom obimu potrošnje cigareta. No, ono što je takođe uočljivo je različito ponašanje domaćih proizvođača i uvoznika cigareta u periodu neposredno prije i poslije povećanja akcizne obaveze. Tim prije, što se na obje grupacije odnosi ista legislativa, a u prvom redu ograničenje trgovine cigaretama sa starim akciznim markicama, u prvom slučaju 6 mjeseci (od 01.07.2009. – 31.12.2009. godine) i u drugom 3 mjeseca (od 01.01.2010. – 31.03.2010. godine). Uzrok tome može biti znatno drugačija infrastruktura između domaćih proizvođača i uvoznika u smislu blizine kupca i brzine protoka informacije od krajnjeg maloprodavca do proizvođača i obrnuto.

Upravo ovo objašnjava i povećanje ponderisanog prosjeka maloprodajne cijene cigareta. Kao i na prethodna dva grafikona, i na ovom primjećujemo odstupanja u posljednja tri kvartala od do tada ispoljene logike. Time možemo zaključiti da uvozne cigarete imaju dominantan uticaj na visinu ponderisanog prosjeka maloprodajne cijene cigareta. Ovo i ne treba da čudi s obzirom na učešće uvoznih cigareta. Upravo uvođenje specifične akcizne obaveze bi trebalo da ima negativan efekat tj. da osnaži uticaj domaćih cigareta na prosječnu maloprodajnu cijenu. Isto tako, i politika cijena duhaske industrije ima možda i najznačajniji uticaj na ovaj pokazatelj. Obzirom da je ona nepredvidiva, to nas navodi da je još preuranjeno donositi čvrste zaključke o kretanju ovih pojava u narednom periodu.

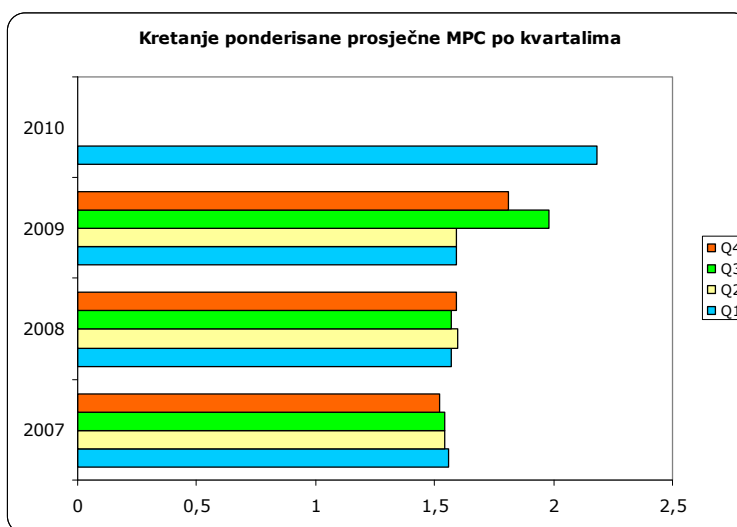

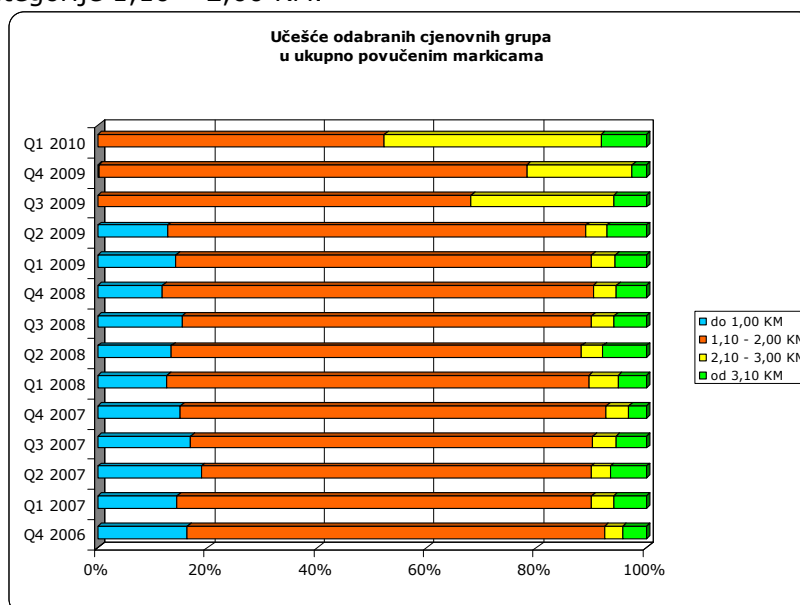
Tabela 1: Kretanje ponderisanog prosjeka MPC cigareta po kvartalima

	Q1	Q2	Q3	Q4
2007	1,56	1,54	1,54	1,52
2008	1,57	1,60	1,57	1,59
2009	1,59	1,59	1,98	1,81
2010	2,18			

Na donjem grafu dajemo distribuciju tj. učešće definiranih cjenovnih grupa u ukupnoj količini cigareta namijenjenih potrošnji. Primjećujemo da cjenovna grupa do 1,00 KM potpuno iščezava još u trećem kvartalu 2009. godine tj. kao posljedica stupanja na snagu novog Zakona. Dalje, u

Banja Luka: Bana Lazarevića, 78 000 Banja Luka, Tel/fax: +387 51 335 350, E-mail: oma@UIO.gov.ba
 Sarajevo:Đoke Mazalića 5, 71 000 Sarajevo, Tel:+387 33 279 553, Fax:+387 33 279 625, Web: www.oma.UIO.gov.ba

prvom kvartalu ove godine dolazi do značajnog porasta cjenovne grupe od 2,10 – 3,00 KM na račun cjenovne kategorije 1,10 – 2,00 KM.

POLITIKA OPOREZIVANJA CIGARETA U EU OD 2011

U prethodnim biltenima govorili smo o evoluciji evropskog zakonodavstva u ovoj oblasti. Nedavno su se desile određene promjene. Naime, Evropska komisija je 16.07.2008. godine predstavila Izvještaj kao i izmjene seta direktiva u oblasti akciznih obaveza na duhan i duhanske prerađevine. Izmjene su usvojene od strane Vijeća 16.02.2010. godine i objavljene u Službenom listu krajem februara 2010.godine. Između ostalog, izmjenama je predviđeno i postepeno povećanje minimalnog nivoa poreskog opterećenja na cigarete i fino rezanog duhana na nivou EU do 2014., odnosno 2018. godine. Izmjene imaju za cilj da doprinesu smanjenju potrošnje duhana za 10% u narednih 5 godina.

U narednih nekoliko redova predstavljamo bitne izmjene seta direktiva iz oblasti oporezivanja cigareta.

Ukupna akcizna obaveza (ad valorem i specifična-posebna akcizna obaveza isključujući PDV) na cigarete treba da predstavlja najmanje 57% ponderisanog prosjeka maloprodajne cijene cigareta namijenjenih potrošnji. Akcizna obaveza ne smije biti manja od 64 EUR na 1000 cigareta bez obzira na ponderisani prosjek maloprodajne cijene. Isto tako, zemlje članice koje odrede akciznu obavezu u visini od najmanje 101 EUR na 1000 cigareta na bazi ponderisanog prosjeka maloprodajne cijene ne trebaju ispunjavati zahtjev 57% kao što je gore spomenuto.

Od 01.01.2014. godine ukupna akcizna obaveza na cigarete treba da predstavlja najmanje 60% ponderisanog prosjeka maloprodajne cijene cigareta namijenjenih potrošnji. Ova akcizna obaveza ne smije biti manja od 90 EUR na 1000 cigareta bez obzira na ponderisani prosjek maloprodajne cijene. Isto tako, zemlje članice koje odrede akciznu obavezu u visini od najmanje 115 EUR na 1000 cigareta na bazi ponderisanog prosjeka maloprodajne cijene ne trebaju ispunjavati zahtjev 60% kao što je gore spomenuto.

Bugarskoj, Estoniji, Grčkoj, Latviji, Litvaniji, Mađarskoj, Poljskoj i Rumuniji treba biti dat tranzicioni period do 31.12.2017. godine kako bi ispunili ove zahtjeve.

Ponderisani prosjek maloprodajne cijene cigareta treba biti izračunat tako što se ukupna vrijednost svih cigareta namijenjenih potrošnji na bazi maloprodajnih cijena uključujući sve poreze, podijeli sa ukupnom količinom cigareta namijenjenih potrošnji. To mora biti utvrđeno najkasnije do 01.03. svake godine na bazi svih relevantnih podataka koji se odnose na prethodnu godinu.

Zemlje članice treba da postepeno povećavaju akcizne obaveze kako bi ispunili zahtjeve koji su gore navedeni.

IMPLIKACIJE NA BIH

U nastavku dajemo kako izgleda naša stvarnost u odnosu na gore predstavljenu politiku Evropske komisije/Evropske unije. U tabeli koja slijedi dajemo pregled strukture ponderisane prosječne maloprodajne cijene u tri perioda: Q1 2009., Q3 2009. i Q1 2010. godine.

period	PP MPC*	PDV	Ad valorem	Posebna akciza	Ukupna akciza	Ukupna/ PP MPC	Cijena prije oporezivanja
Q1 '09	1,59	0,23	0,67	0,00	0,67	0,42	0,69
Q3 '09	1,98	0,29	0,83	0,15	0,98	0,50	0,71
Q1 '10	2,18	0,32	0,92	0,30	1,22	0,56	0,65

*) PP MPC - ponderisana prosječna maloprodajna cijena (engl. WARSP - weighted average retail selling price)

Ukupna akcizna obaveza iznosi redom:

Q1 '09 – 33.5 KM (17 EUR) na 1000 cigareta

Q3 '09 – 49 KM (25 EUR) na 1000 cigareta

Q1 '10 – 61 KM (31 EUR) na 1000 cigareta

Ovo nam zapravo pokazuje koliko smo još daleko od ispunjavanja minimalnih evropskih standarda. U nastavku dajemo tabelu o učešću ponderisanog poreskog opterećenja (akcize + PDV) u ponderisanoj prosječnoj maloprodajnoj cijeni cigareta u BiH po kvartalima.

	Q1	Q2	Q3	Q4
2007	0,56	0,56	0,56	0,56
2008	0,56	0,56	0,56	0,56
2009	0,56	0,56	0,69	0,69
2010	0,81			

NOVI OPERATIVNI SISTEM ZA PRAĆENJE AKCIZNIH PROIZVODA U EU

Pored nove politike akciza EU je radikalno izmijenila operativni sistem praćenja akciznih proizvoda unutar EU. Od početka aprila 2010. godine novi elektronski sistem za nadzor i kontrolu kretanja akciznih roba (alkohol, cigarete i energenti) unutar EU postaje operativan. Sistem za nadzor i kontrolu kretanja akciznih roba (Excise Movement and Control System – EMCS) učiniće trgovinu akciznim robama unutar granica EU jeftinijom i jednostavnijom za trgovce, i istovremeno olakšati i ubrzati proceduru utvrđivanja akciznih prevara. Dizajniran da zamijeni postojeći 'papirnati' sistem, EMCS je kompjuterizovana struktura za praćenje kretanja proizvoda u realnom vremenu za koje akcizna obaveza tek treba da se plati. Procjenjuje se da oko 100 000 trgovaca izvrši oko 4,5 milion isporuka akcizne robe godišnje unutar zemalja članica, i EMCS će pomoći da se smanje finansijski i administrativni nameti sa kojima se oni suočavaju.

EU ističe da rješavanje pitanja poreskih utaja predstavlja prioritet najvišeg ranga za Komisiju i zemlje članice, i da će ovaj novi elektronski sistem uveliko pomoći u postizanju ovog cilja. Takođe, on će bitno pomoći i trgovcima unutar EU smanjenjem nivoa administrativnih i finansijskih opterećenja.

Prema postojećoj EU legislativi, akcizne obaveze se plaćaju na alkohol, duhanske prerađevine i energente na krajnjoj destinaciji prije potrošnje. Zbog toga, dok su ove robe u tranzitu ka njihovim krajnjim odredištima i akcizna obaveza još nije plaćena, zemlje članice trebaju sistem kojim bi nadzirali njihovo kretanje kako bi osigurali da se obaveze adekvatno izmire na krajnjoj destinaciji. Trenutno, postojeći sistem nalaže da svaku isporuku robe prati 'prateći administrativni dokument' (Accompanying Administrative Document – ADD) do krajnje destinacije. Kada isporuka stigne do krajnjeg odredišta, onaj koji zaprima robu biva značajno opterećen administrativnim procedurama. EMCS će zamijeniti papirni ADD sa elektronskim zapisom e-AD. Ovaj e-AD isporučilac robe elektronski šalje primaocu robe putem EMCS sistema u zemlji članici od ishodišta do odredišta. Kada roba stigne, primalac sačini elektronski izvještaj da je robu primio, koji se potom šalje isporučiocu koji može "zatvoriti" isporuku. Ovaj kompjuterizovani sistem čini cijeli proces bržim i jednostavnijim za trgovce. Isto tako, ovo će pomoći vlastima zemalja članica da mnogo pažljivije i preciznije nadgledaju kretanje roba na koje akcizna obaveza tek treba da se plati. Ovo će ubrzati razmjenu informacija između relevantnih vladinih tijela i pomoći u sprječavanju i otkrivanju akciznih prevara.

Ekonomska kriza: uticaj na vladine račune EU

(Pripremila: Aleksandra Regoje, makroekonomista)

Godine koje su prethodile globalnoj ekonomskoj krizi bile su karakteristične po stabilnoj fiskalnoj poziciji u većini članica EU. Tokom faze ekspanzije prije 2008. godine, mnoge su članice imale visoke poreske prihode, što im je omogućilo rast budžetskih rashoda bez ugrožavanja fiskalne pozicije. Kriza je zaustavila trend rasta vladinih prihoda, koji je istovremeno sa mjerama stimulanja ekonomije, doveo do pogoršanja budžetskih bilansa.

Stabilne fiskalne pozicije do 2007. godine

U periodu od 2003. do 2007. godine rast poreskih prihoda bio je izrazito snažan u većini članica Evropske unije, koji je često prelazio vladine projekcije. U navedenom periodu je u eurozoni prosječni realni rast prihoda iznosio 2,3% godišnje, dok je prosječni realni rast rashoda iznosio 1,4% godišnje. Stope rasta prihoda i rashoda bile su čak veće u novim EU članicama- (*RAMS*¹), koje su u nekim godinama dostizale dvocifrene brojke.²

U grafikonu br.1 prikazan je pokretni prosjek³ kvartalnih podataka o prihodima i rashodima EU-27 (u %BDP-a). Prihodi imaju trend rasta počev od drugog kvartala 2004. godine, sve do četvrtog kvartala 2007. godine, kada je njihov pokretni prosjek imao najveću vrijednost u okviru posljednjih šest godina. Od tada odnos prihoda i BDP-a ima opadajući trend.⁴

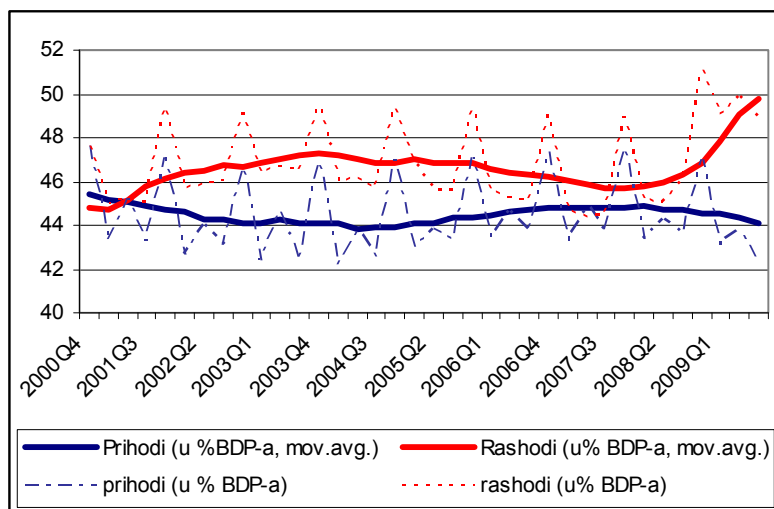
¹ Recently acceded Member States

² European Commission, Public Finances in EMU 2009, European Economy, 5/2009

³ Prosjek zadnja četiri kvartala

⁴ Više o kvartalnim pokazateljima u „Financial Turmoil: its impact on quarterly government accounts”, Eurostat, Statistics in Focus 5/2010

Grafikon 1: Prihodi i rashodi EU-27

Izvor: Eurostat

Rast deficita u 2009. godini

Vladin deficit i dug su u 2009. godini porasli u odnosu na prethodnu godinu i u eurozoni (EA16) i u Evropskoj uniji (EU27), dok je bruto društveni proizvod pao. U eurozoni je deficit (u % BDP-a) porastao sa 2% u 2008. godini na 6,3% u 2009. godini, dok je u EU-27 isti porastao sa 2,3% na 6,8%. Niti jedna članica nije zabilježila suficit u 2009. godini, a sve su, izuzev Estonije i Malte, zabilježile pogoršanje vladinog bilansa (u % BDP-a).

Snažan rast vladinog deficita rezultat je sljedećih faktora:

- Djelovanje automatskih stabilizatora

Recesija je pokrenula pad poreskih prihoda i rast rashoda na socijalno osiguranje, posebno za nezaposlene. Budžetski efekat ovih automatskih stabilizatora procjenjuje se na 2,5 proc. poena BDP-a za 2009 i 2010. godinu.

- Elastičnost prihoda

Prihodi su pokazali znatno veću elastičnost na promjene ekonomske aktivnosti, nego u dotadašnjim „normalnim“ cikličnim padovima, što može biti povezano sa strukturnim promjenama rasta.

- Mjere fiskalne stimulacije

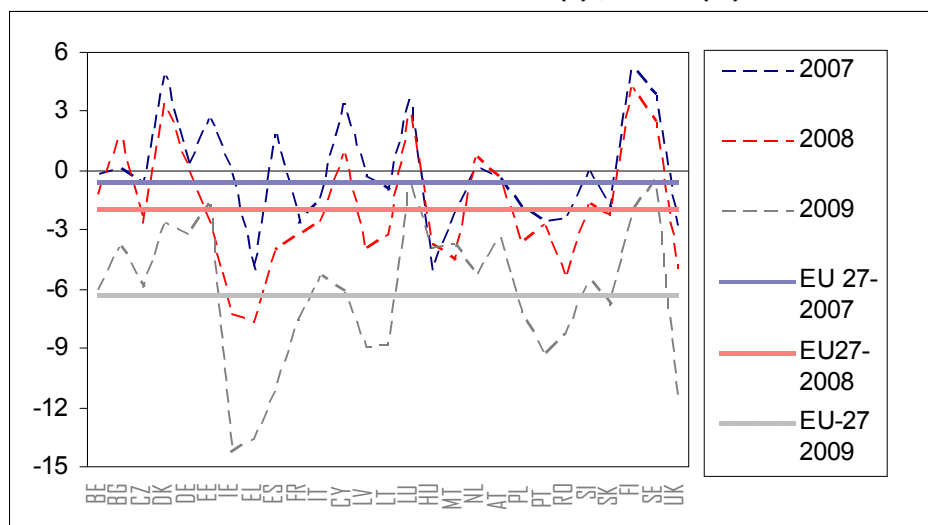
U skladu sa Evropskim ekonomskim planom obnove⁵, mnoge članice su usvojile fiskalne mjere stimulanja u cilju razvoja investicija i tržišta rada, podrške kupovne moći domaćinstava, pomoći preduzećima i sl. Sa druge strane, postoje mnoge članice koje imaju ograničen prostor za fiskalnu stimulaciju.⁶

⁵ EERP- European Economic Recovery Plan

⁶ European Commission, European Economic Forecast, Autumn 2009, European Economy 10/2009

Banja Luka: Bana Lazarevića, 78 000 Banja Luka, Tel/fax: +387 51 335 350, E-mail: oma@UIO.gov.ba
Sarajevo: Đoke Mazalića 5, 71 000 Sarajevo, Tel:+387 33 279 553, Fax:+387 33 279 625, Web: www.oma.UIO.gov.ba

Grafikon 2: Vladin deficit (-) / suficit(+)

Izvor: Eurostat newsrelease 55/2010, 22 Apr 2010

Istraživanje o uticaju neočekivanih promjena vladinih poreskih prihoda na vođenje kontraciklične fiskalne politike koje su sproveli S. Barrios i P. Rizza⁷ pokazalo je da ostvarenje visokih neočekivanih prihoda⁸ u periodu ekspanzije, može uticati na sposobnost vlade da vodi kontracikličnu fiskalnu politiku u periodu recesije. Iako su ti viškovi imali jasne pozitivne uticaje na budžete sve do 2007. godine, posljednja dešavanja pokazala su da često nisu bili najbolje iskorišteni za vođenje kontraciklične politike. To je, sa druge strane, primoralo mnoge članice na sprovođenje mjera štednje u silaznoj fazi ciklusa.

Oporavak u 2010. godini

Nakon pada društvenog proizvoda od 4,1% u 2009. godini ekonomija EU se postepeno oporavlja. Realni BDP je počeo rasti u trećem kvartalu 2009.godine, obilježavajući kraj najduže i najdublje krize u istoriji Evropske unije. Prema projekcijama Evropske komisije iz februara ove godine, u 2010. godini se očekuje se isti rast bruto društvenog proizvoda od 0,7% i u eurozoni i EU.⁹ Stabilizacija ekonomske aktivnosti potiče od sprovedenih mjera ekonomske politike, kao i poboljšanja na strani faktora koji su prethodno uzdrmali rast, odnosno finansijskih tržišta i spoljašnjeg okruženja¹⁰ ali su neophodne i dalje mjere za stimulisanje komponenti tražnje na koje je kriza najviše uticala: izvoz i investicije.

⁷ Unexpected changes in tax revenues and stabilisation function of fiscal policy, Evidence for European Union 1999-2008, February 2010

⁸ eng. *windfalls*, definisani kao pozitivna razlika između ostvarenih i planiranih prihoda

⁹ European Commission, Interim forecast, February 2010

¹⁰ European Commission, European Economic Forecast, Autumn 2009, European Economy 10/2009

Banja Luka: Bana Lazarevića, 78 000 Banja Luka, Tel/fax: +387 51 335 350, E-mail: oma@UIO.gov.ba
Sarajevo: Đoke Mazalića 5, 71 000 Sarajevo, Tel:+387 33 279 553, Fax:+387 33 279 625, Web: www.oma.UIO.gov.ba

Upravljanje poreskim upravama: uloga upravnih odbora - I dio

(piše: dr.sc. Dinka Antić)

1. UVOD

Proces restrukturiranja državnih institucija i agencija u posljednjih tri desetljeća, generiran globalnim procesima demokratizacije, decentralizacije, regionalizacije i globalizacije, zahvatio je i poreske administracije. Promjena fokusa vlada u procesu demokratizacije sa osiguravanja funkcioniranja državnog aparata na zadovoljenje potreba građana dovelo je do značajnih izmjena u misiji poreskih uprava i pomjeranja fokusa sa fiskalnih ciljeva (naplate prihoda i punjenja budžeta) na mikro-ciljeve – što bolje pružanje usluga poreskim obveznicima. Zaokret u misiji poreskih administracija odrazio se i na operativnu i upravljačku strukturu. Reforma poreskih administracija zahtijevala je i nove forme unutarnje organizacije i nove forme upravljanja poreskim administracijama sve u cilju podizanja ukupne efikasnosti rada poreskih uprava i kreiranja adekvatnog odgovora na izazove iz okruženja (globalne poreske prevare i korupcija) i ciljeve integracionih procesa (uklanjanje fiskalnih prepreka ostvarenju konkurentnosti na svjetskom tržištu).

Sve donedavno standardna praksa upravljanja poreskim upravama je bila u okviru ministarstava finansija. Međutim, evolucija državne uprave, podstaknuta procesima administrativne i fiskalne decentralizacije, dovela je do toga da posljednjih godina sve više jača proces uspostavljanja upravnih odbora poreskih administracija, kao upravljačkog mehanizma koji „posreduje“ između poreske administracije i ministarstva finansija/vlada. Pokazalo se da su upravni odbori poreskih uprava koristan mehanizam koji donosi višestruke koristi:

- povećava efikasnost i transparentnost u radu poreskih uprava,
- jača odgovornost menadžmenta poreskih uprava s obzirom na dodijeljena im javna sredstva (budžete) i ubrane prihode,
- omogućava punu posvećenost upravljačkog tijela poreskoj politici, od formuliranja do njene operacionalizacije,
- uključivanjem predstavnika poslovne zajednice u upravne odbore osigurava se poštivanje prava obveznika i težište svih aktivnosti se prenosi na obveznika.

Formiranje upravnih odbora je pozitivno djelovalo na unutarnje odnose u upravama. Relaksirajući dotadašnje autokratske i birokratske strukture u poreskim upravama upravni odbori su doprinijeli umrežavanju linija internih komunikacija, tehničkom osposobljavanju i jačanju kadrovskih kapaciteta uprava i snaženju motivacije zaposlenih. S druge strane, fokusiranje odbora na poresku materiju oslobodilo je kapacitete ministarstava finansija da se posveti fiskalnoj politici i javnim finansijama.

I Bosna i Hercegovina spada u zemlje koje su uspostavile novu upravljačku strukturu u sferi indirektnih poreza. Upravom za indirektno oporezivanje (UIO) upravlja Upravni odbor, koji je nadležan za predlaganje politike indirektnih poreza. Specifičan položaj Upravnog odbora u proceduri donošenja zakona u ovoj sferi često je izvor polemika u javnosti i u Parlamentarnoj skupštini BiH. Analiza svjetske prakse osnivanja upravnih odbora poreskih uprava je korisna da se pokaže da postojanje UO UIO nije nikakav presedan u svijetu. Pored toga, potrebno je razumjeti nužnost da se, s obzirom na značaj prihoda od indirektnih poreza za fiskalnu stabilnost zemlje, posmatrano u svjetlu složene ustavne i fiskalne strukture u BiH, u fiskalnu arhitekturu u BiH uvedu oni modeli fiskalnog federalizma koji omogućavaju efikasno upravljanje politikom indirektnih poreza u BiH.

2. INSTITUCIONALNI ARANŽMANI UPRAVLJANJA PORESKIM UPRAVAMA

Klasični mehanizam upravljanja poreskim upravama podrazumijevao je ključnu ulogu ministarstva finansija. Uporedo sa procesom restrukturiranja državne uprave odvijao se i proces slabljenja uticaja ministarstva finansija i jačanja autonomije poreskih uprava. Proces se odvijao evolutivno, u sljedećim fazama:

- poreska administracija je organizacioni dio ministarstva finansija
- funkcije poreske administracije dodijeljene su direkcijama unutar ministarstva finansija
- poreska administracija sa polu-autonomijom, kao tijelo koje odgovara ministru finansija.

Prema istraživanju OECD-a iz 2008.godine u 43 odabrane zemlje, od kojih su 30 članice OECD, postoje sljedeći institucionalni aranžmani:

- 24 zemlje imaju poreske uprave kao poluautonomna tijela,
- 9 zemalja su poresku administraciju organizirale u više direkcija u sastavu ministarstva finansija,
- 8 zemalja ima tradicionalnu formu s najmanje autonomije, tj. poresku upravu kao dio ministarstva finansija,
- 2 zemlje imaju ostale forme (npr. odvojene poreske uprave unutar ministarstva).

Od zemalja koje imaju poreske uprave kao poluautonomna tijela sedam je osnovalo upravni odbor sa različitim opsegom nadležnosti. Komparativna analiza postojećih formi upravnih odbora poreskih uprava pokazala je da nema univerzalnog institucionalnog modela. U pogledu obveznosti odluka koje donose u svijetu egzistiraju dva opća modela upravnih odbora:

- (i) upravni odbori koji imaju upravljačke funkcije, čije su odluke izvršne (engl. *management boards*),
- (ii) upravni odbori koji imaju savjetodavnu ulogu (engl. *advisory boards*).

Zajedničke odlike upravnih odbora u ovim zemljama su sljedeće:

- povezuju operativnu funkciju – poresku upravu i vladu (ministarstvo finansija), istovremeno osiguravajući visok stupanj neovisnosti u djelovanju poreske uprave,
- u pravilu upravni odbori su sastavljeni od članova iz tijela (agencija, institucija, organizacija) koja nisu zadužena za prikupljanje poreza,
- osiguravaju nadzor nad operacijama poreske uprave,
- odlučuju o strategiji razvoja poreske uprave,
- odobravaju poslovne planove.

Štiteći povjerljivost i integritet podataka o poreskim obveznicima i prava poreskih obveznika u cjelini članovima upravnih odbora poreskih uprava se, bez izuzetka, nameću dva glavna ograničenja u njihovom djelovanju. Članovi upravnih odbora **ne mogu biti uključeni u konkretna pitanja u vezi pojedinačnih obveznika, niti mogu imati pristup podacima pojedinačnih obveznika.**

Forma i sadržina modela upravnih odbora ovisi o nizu faktora: ustavno-političkom ustroju zemlje (unitarna ili federalna zemlja), ustroju poreskog sistema, stepenu razvitka demokracije, ekonomije i društva, stepenu finansijske/poreske discipline, nivou korupcije, istorijskom naslijeđu i dr. U demokratskim i ekonomski razvijenim društvima, sa visokim stepenom poštivanja poreskih propisa i niskim nivoom korupcije, upravni odbor može imati savjetodavan karakter. Međutim, u nerazvijenim zemljama, sa razvijenim modalitetima korupcije i poreskih prevara, upravni odbor treba da ima upravljačku funkciju u punom kapacitetu. Isto tako, modeli upravnih odbora u složenim/federalnim zemljama nužno moraju da se razlikuju od upravnih odbora u unitarnim zemljama, budući da je potrebno osigurati zastupljenost administrativno-političkih jedinica

(pokrajina, provincija, saveznih država) u odlučivanju u tijelima koja osiguravaju zajedničke prihode.

3. UPRAVNI ODBORI: PRIMJERI IZ SVJETSKE PRAKSE

3.1. Kanada

Upravni odbor Uprave prihoda Kanade je uspostavljen 1998.godine u sklopu formiranja nove neovisne vladine agencije koja je dobila nadležnost da administrira poreze i carine. Odbor se sastoji od 15 članova koje imenuje guverner u Vijeću. 11 članova predlažu kanadske provincije i teritorije.

Nadležnosti odbora uključuju nadgledanje organizacije i menadžmenta uprave, razvitak poslovnog plana, upravljačkih politika u vezi resursa, imovine, usluga, osoblja i ugovora. Odborom rukovodi komesar, dok je glavni izvršni direktor uprave, koji je ujedno i član odbora, odgovoran za rad uprave. Odbor nije uključen u aktivnosti uprave (administriranje, sprovođenje propisa). Članovi odbora nemaju pristup podacima o obveznicima. Odbor je odgovoran Parlamentu Kanade preko ministra za nacionalne prihode. Ministar je dužan da osigura da uprava djeluje u okviru zakonskih nadležnosti, postupajući sa obveznicima na fer, jedinstven i konzistentan način.

U cilju izvršavanja svojih nadležnosti odbor je osnovao sljedeće komitete: komitet za reviziju, komitet za upravljanje, komitet za ljudske resurse i komitet za resurse.

Komitet za reviziju vrši pregled računovodstvenog okvira uprave, finansijskih izvještaja i izvještaja o poslovanju, internih kontrola i finansijskih rizika, kao i pregled poštivanja finansijskih propisa i propisa o zaštiti okoliša. Komitet za upravljanje vrši pregled svih aspekata upravljačkog okvira odbora u cilju osiguranja efektivne i efikasne potpore odbora radu uprave. Komesar-glavni izvršni direktor uprave je član komiteta po službenoj dužnosti. Komitet za ljudske resurse vrši pregled upravljanja ljudskim resursima unutar uprave i osigurava preporuke i savjete upravi o strategiji ljudskih resursa, politici i inicijativama. Komitet za resurse vrši pregled operativnog i kapitalnog budžeta uprave, plana kapitalnih investicija, zajedno sa strategijama razvoja administracije, politikom upravljanja fondovima, nepokretnostima, ugovorima, opremom, informacijama, IT sistemom i obavezama u pogledu zaštite okoline. Komitet se sastoji od najmanje tri direktora iz odbora, uključujući predsjedavajućeg i njegovog zamjenika.

3.2. Finska

Poreska administracija Finske sastoji se od Nacionalnog odbora za poreze i devet regionalnih poreskih ureda. U cilju osiguranja transparentnosti, višeg stepena odgovornosti i proklamiranih standarda jednakosti, pouzdanosti i profesionalnosti u odnosima prema obveznicima od 2003. uz Nacionalni odbor za poreze djeluje savjetodavni odbor. Savjetodavni odbor čini osam članova koje imenuje ministar finansija. Odbor uključuje predstavnike različitih interesnih grupa. Pored rukovodećeg službenika ministarstva finansija i generalnog direktora poreske uprave članovi su i predstavnik vrhovnog suda, asocijacije lokalnih zajednica, sindikata, udruge obveznika i privrednika, udruge poreskih službenika. Savjetodavni odbor izdaje smjernice u području strateškog planiranja, prioriteta u radu poreske uprave i operativnih aktivnosti.

3.3. Španija

U Španiji djeluje Viši upravljački odbor kao savjetodavno tijelo predsjednika poreske uprave i, istovremeno, autonomnih zajednica i gradova sa poreskom autonomijom. Odborom predsjedava predsjednik poreske uprave, a ostali članovi su generalni direktor i direktori odjeljenja,

podsekretar za ekonomiju i finansije, generalni direktori ministarstava i predstavnici autonomnih zajednica.

3.4. Švedska

Od 2008.g. nakon reorganizacije nacionalne poreske uprave u Švedskoj djeluje i savjetodavno vijeće čije su nadležnosti da vrši javnu kontrolu rada poreske uprave i da daje savjete generalnom direktoru. Vijeće čini 12 članova, generalnog direktora poreske uprave i 11 članova koje imenuje Vlada Švedske na mandat od tri godine. Sadašnji sastav vijeća pored ministarstva finansija uključuje i predstavnike akademske zajednice iz područja ekonomije i finansije, predstavnike industrije i trgovine, IT konsultante, direktore velikih vladinih agencija i zastupnike iz parlamenta.

3.5. Velika Britanija

Restrukturiranjem poreskog sistema u V. Britaniji 2005.g. predviđeno je osnivanje odbora, koji će se sastojati od predstavnika internog izvršnog komiteta poreske i carinske uprave (HMRC) i četiri vanjska člana bez izvršnih funkcija u upravi. Vanjski članovi odbora dolaze iz javnog ili privatnog sektora. Njihova uloga je da donose smjernice i daju savjete, da podržavaju menadžment uprave u vezi strateških pravaca aktivnosti, te da osiguraju podršku u nadgledanju i analizi napretka u upravi.

Od 2008.g., nakon centralizacije u upravi, što uključuje tri nove pozicije top menadžmenta: predsjedavajućeg, glavnog izvršnog direktora i stalnog sekretara za poreze, odborom rukovodi predsjedavajući uprave. Odbor ima široke nadležnosti: osigurava strateško vodstvo, odobrava poslovne planove, nadgleda izvršenje planova i osigurava najviše standarde korporativnog upravljanja. Od 2008.g. postoji i savjetodavni komitet koji pored članova odbora bez izvršnih funkcija i internog izvršnog komiteta i koji uključuje i četiri eksterna savjetnika.

Potporu radu odbora pružaju tri podkomiteta. Komitet naroda daje savjete odboru u vezi strategije upravljanja ljudskim resursima, strategije osiguranja kvaliteta zdravlja i sigurnosti, strategije potpore različitosti unutar organizacije, u vezi faktora koji utječu na liderske sposobnosti, angažman osoblja i njihovu motivaciju, kao i planova izmjena u strukturi zaposlenih.

Komitet za etiku i odgovornost savjetuje odbor da li strategije, politike, prakse i mjerila učinka uprave osiguravaju interese različitih interesnih grupa:

- obveznika (fer tretman, sigurnost podataka o obveznicima),
- društva (održiv razvoj, uticaj na klimatske promjene, angažman zajednice i volontiranje),
- građana (na koji način se poštuje zakon o državnoj službi),
- dobavljača (postojanje odgovornosti u skladu sa zakonom o javnim nabavkama).

Komitet za reviziju i rizik je nadležan da vrši pregled procesa osiguranja kvalitete i svih akcija u vezi upravljanja rizikom, te savjetuju odbor u vezi sa:

- strateškim procesima vezanih za rizike, kontrolu i upravljanje,
- primjenom pravila interne kontrole, računovodstvenih politika, izvještaja i godišnjeg izvještaja uprave, uključujući i pregled izvještaja prije podnošenja eksternoj reviziji (tj. Državnom uredu za reviziju) ,
- planom aktivnosti i učinaka interne i eksterne revizije,
- osiguranjem adekvatnog odgovora menadžmenta na pitanja identificirana u izvještajima interne i eksterne revizije,
- poštivanja zahtjeva korporativnog upravljanja,
- politikom borbe protiv poreskih prevara i politikom posebnih istraga.

Komitet za reviziju i rizik ima ovlasti da analizira pitanja potencirana u izvještajima interne i eksterne revizije i izvještajima odbora, te da zahtijeva od rukovodilaca uprave da podnesu izvještaj o aktivnostima menadžmenta na otklanjanju nedostataka.

3.6. SAD

U okviru restrukturiranja Unutrašnje uprave prihoda SAD 1998.g. Kongres je osnovao Odbor za nadzor, čije nadležnosti uključuju:

- nadgledanje administracije i menadžmenta uprave prihoda,
- vršenje, usmjeravanje i nadzor nad primjenom poreskih zakona.

Odbor je osnovan u cilju osiguranja strateških ciljeva uprave. S druge strane, posebna znanja članova odbora i smjernice koje oni donose treba da posluže upravi da na najbolji način vrši svoje aktivnosti, na korist javnosti i prema potrebama obveznika.

Odbor se sastoji od 9 članova, od kojih 7 imenuje predsjednik SAD, a potvrđuje Senat SAD, i to dvije osobe za period od pet godina, dvije za period od četiri godine i preostale dvije osobe na razodblje od tri godine. Različite dužine mandata osiguravaju kontinuitet u funkcioniranju, inače bi većini članova istekao mandat iste godine. Isto tako, ovaj princip imenovanja oslobađa funkcioniranje odbora bilo kakvih političkih uticaja, budući da se dužine mandata svih članova ne moraju poklopiti sa izbornim ciklusima koji određuju većinu u Senatu. Jedan od članova odbora kojeg imenuje predsjednik SAD mora biti predstavnik zaposlenih u poreskoj upravi (obično komesar). Ostala dva člana odbora su sekretar državnog trezora i komesar poreske uprave.

Potrebno je prilikom imenovanja osigurati da članovi odbora, posmatrano kao cjelina, moraju posjedovati stručna znanja iz sljedećih ključnih poslovnih oblasti i upravljanja poreskom upravom:

- (i) upravljanje velikim uslužnim organizacijama
- (ii) pružanje usluga klijentima
- (iii) federalni poreski propisi, uključujući poresku upravu i poštivanje propisa
- (iv) IT znanja
- (v) razvitak organizacije
- (vi) potrebe poreskih obveznika
- (vii) potrebe malih obveznika

Posebne nadležnosti odbora uključuju sljedeće:

- (i) *strateško planiranje* - pregled i odobravanje strateškog plana uprave, uključujući i:
 - odobravanje misije i ciljeva,
 - odobravanje standarda za mjerenje učinka menadžmenta,
 - pregled i odobravanje godišnjeg i višegodišnjih strateških planova
- (ii) *operativno planiranje* - pregled i odobravanje operativnog plana uprave, uključujući i:
 - planove za modernizaciju poreskog sistema,
 - planove za angažiranje eksternih usluga,
 - planove za obuku i obrazovanje
- (iii) *imenovanja ključnih menadžera uprave*
 - predlaže Predsjedniku SAD kandidata za komesara (tj. generalnog direktora) poreske uprave
 - vrši pregled imenovanja za koje je nadležan komesar (imenovanja top menadžera uprave), s uvidom u proces odabira, evaluaciju aplikacija i novčane naknade koji se odobravaju menadžerima
 - vrši pregled i odobrava planove komesara koji uključuju reorganizaciju poreske uprave većih razmjera
- (iv) *budžet uprave*
 - pregleda i odobrava zahtjev za budžet poreske uprave kojeg priprema komesar

- podnosi budžet
 - podnosi zahtjev za budžet sekretaru trezora
 - osigurava da je budžetski zahtjev usklađen sa godišnjim i višegodišnjim strateškim planom
- (v) *zaštita obveznika* - osigurava adekvatan tretman poreskih obveznika od strane zaposlenih u poreskoj upravi

Nadležnosti vezane za odobravanje budžeta poreske uprave su značajne budući da predsjednik SAD, koji budžet poreske uprave podnosi Kongresu na odobrenje zajedno sa budžetom svog ureda, nema ovlasti da naknadno mijenja budžet.

Odbor ne može biti uključen u aktivnosti na sprovođenju propisa, uključujući kontrolu, naplatu prihoda ili krivične istrage. Odbor ne može biti uključen u aktivnosti javnih nabavki ili u većinu personalnih pitanja. Isto tako, odbor nema kapacitet da kreira ili predlaže poreske propise.

U narednom broju u drugom nastavku daćemo osnovne karakteristike Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje i napraviti paralelu sa modelima upravnih odbora u svijetu prikazanih u ovom članku.

Konsolidovani izvještaji

(pripremile: Aleksandra Regoje i Mirela Kadić)

Tabela 1. (Konsolidovani izvještaji: BiH: entiteti, JR)

Konsolidovani izvještaj uključuje:

- prihode od indirektnih poreza koje prikuplja Uprava za indirektno oporezivanje na Jedinostveni račun,
- transfere sa Jedinostvenog računa UIO za servisiranje vanjskog duga,
- transfere sa Jedinostvenog računa UIO za finansiranje Brčko Distrikta, kantona, općina i Direkcija za puteve,
- prihode budžeta Bosne i Hercegovine sa Jedinostvenog računa UIO,
- prihode i rashode budžeta Federacije BiH,
- prihode i rashode budžeta Republike Srpske.

Tabela 2. (Konsolidovani izvještaji: BiH: država, entiteti, Brčko Distrikt, kantoni)

1. Konsolidovani izvještaj uključuje:

- prihode i rashode budžeta BiH
- prihode i rashode budžeta Brčko Distrikta
- prihode i rashode budžeta RS
- prihode i rashode budžeta FBiH
- prihode i rashode budžeta kantona

2. U izvještaj je uključena amortizacija vanjskog duga

3. Mjesečni izvještaji kantona usklađeni su sa Konsolidovanim godišnjim iskazom o izvršenju budžeta (GIB)

Tabele 3.1. – 3.2. (Konsolidovani izvještaji: kantoni)

1. Konsolidovani izvještaj uključuje:

- Prihode i rashode budžeta kantona
- Prihode i rashode budžeta pripadajućih općina

BiH: entiteti i JR, I-XII, 2009.

		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Ukupno
1	Tekući Prihodi	384,6	359,4	402,0	416,4	425,2	443,4	497,4	448,8	470,4	465,1	410,6	471,6	5194,8
11	Porezni prihodi	367,0	337,2	370,0	391,7	378,3	385,5	440,0	421,4	432,4	436,1	381,9	441,7	4783,1
111	Indirektni porezi (i sredstva sa JR)	351,7	316,9	322,8	335,6	355,0	365,1	420,0	397,7	409,9	417,1	364,8	392,1	4448,7
	PDV	254,3	209,2	191,4	213,1	222,7	235,1	255,8	239,8	261,6	255,2	242,8	246,6	2827,8
	PDV na uvoze	126,3	151,9	174,9	177,3	161,5	178,3	182,6	165,6	178,5	183,0	166,2	197,3	2043,2
	PDV obaveza prema PDV prijavama	168,1	109,4	106,1	100,2	117,5	116,8	124,4	136,5	134,9	125,1	126,1	126,3	1491,4
	PDV prema automatskom razrezu od stane UIO	0,0	0,0		0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,4
	PDV jednokratne uplate	0,1	0,4	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,0	0,2	1,7
	Ostalo	2,6	1,9	2,3	1,6	1,7	1,8	2,4	1,7	2,0	2,1	2,0	2,7	24,9
	Povrat PDV	-42,8	-54,4	-92,0	-66,3	-58,2	-61,9	-53,7	-64,1	-53,8	-55,1	-51,6	-80,0	-733,8
	Carine	22,3	27,7	33,2	32,4	27,9	28,5	29,7	27,6	30,0	30,1	26,7	30,8	346,9
	Porez na promet	0,4	0,7	0,6	1,0	0,6	0,5	0,7	0,5	0,3	0,6	0,2	6,5	12,6
	Akciza	61,7	65,4	81,8	71,5	84,9	89,7	104,9	98,2	89,4	96,6	72,7	82,6	999,4
	uvozni pr.	49,1	44,2	55,9	45,4	53,4	57,6	74,0	62,4	53,9	61,5	40,9	47,7	646,0
	u zemlji	12,6	21,2	25,9	26,1	31,5	32,1	30,9	35,7	35,5	35,1	31,8	34,8	353,4
	Putarina	12,0	13,3	15,4	16,7	17,9	10,7	27,5	30,3	27,2	33,4	21,4	24,5	250,4
	Ostalo	1,0	1,1	1,3	1,4	1,5	1,4	1,8	1,8	1,7	1,6	1,4	1,6	17,5
	Ostali povrati	-0,2	-0,5	-0,8	-0,4	-0,5	-0,9	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,5	-0,6	-5,9
112	Direktni porezi	15,3	20,3	47,1	56,1	23,4	20,4	20,0	23,7	22,5	18,9	17,1	49,6	334,4
	Porezi na dohodak i dobit	14,2	18,6	45,4	55,0	22,3	19,3	18,8	22,5	21,5	17,9	16,2	46,5	318,1
	Ostali poreski prihodi	1,1	1,7	1,8	1,1	1,0	1,1	1,2	1,2	1,0	1,1	0,9	3,1	16,3
12	Neporezni prihodi	16,0	21,9	31,5	24,5	46,8	57,2	56,8	27,2	37,6	28,5	27,3	30,2	405,4
13	Ostali prihodi	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,5	0,1	0,1	0,3	0,0	0,5	1,0	2,8
14	Donacije/grantovi	0,7		0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	-0,3	1,0
15	Transferi viših nivoa	0,8	0,2	0,2	0,1	0,1	0,3	0,4	0,1	0,1	0,3	0,9	-0,9	2,6

		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Ukupno
2	Tekući Rashodi	310,5	368,2	392,4	433,3	412,5	460,1	465,7	420,9	455,8	482,1	425,8	795,0	5422,4
21	Tekući izdaci	56,9	81,1	83,2	89,1	87,6	108,1	67,1	82,4	84,9	87,6	88,0	144,2	1060,1
211	Plaće i naknade	53,2	73,0	72,6	73,3	73,6	92,2	50,9	69,9	69,2	69,4	69,7	93,0	859,8
212	Izdaci za materijal i usluge	3,7	8,1	10,5	15,8	14,0	15,9	16,2	12,5	15,8	18,2	18,3	51,2	200,3
22	Grantovi/Socijalni transferi/Subvencije	17,5	56,2	70,0	87,4	82,0	75,0	107,1	66,4	94,9	91,7	94,4	152,1	994,6
23	Plaćanje kamate	1,2	3,9	13,1	2,1	16,4	19,8	3,3	9,5	4,7	5,0	8,5	13,1	100,7
24	Ostali izdaci/potrošnja/transferi	0,1	19,7	19,7	22,2	18,4	25,2	23,5	20,0	23,7	26,5	21,7	69,4	290,2
25	Transferi sa JR	216,8	200,8	176,8	210,9	188,0	213,1	243,1	224,8	235,3	235,6	196,9	249,7	2591,9
	od čega: Budžet BiH	52,3	60,7	62,2	62,2	56,5	62,2	65,0	59,3	62,2	62,2	59,3	65,0	729,0
	od čega: FBiH / kantoni, općine, Direkcija za ceste	124,0	110,9	84,1	115,4	99,0	113,6	138,2	126,6	132,3	132,9	107,0	148,9	1432,8
	od čega: RS / gradovi, općine, JP "Putevi RS"	29,8	20,0	21,3	23,5	22,2	26,5	28,1	27,2	28,9	28,4	20,3	23,5	299,6
	od čega: Brčko	10,6	9,2	9,2	9,8	10,3	10,9	11,9	11,7	12,0	12,1	10,3	12,4	130,5
27	Transferi kantonima, općinama i gradovima	18,6	6,4	33,0	21,9	21,9	20,9	22,1	18,0	17,1	29,4	21,5	46,5	277,3
28	Neto pozajmljivanje*	-0,5	0,0	-3,4	-0,3	-1,9	-2,0	-0,6	-0,2	-4,8	6,4	-5,3	120,0	107,5
3	Neto nabavka nefinansijskih sredstava	0,7	10,0	11,3	6,0	6,2	8,0	5,5	6,3	8,4	5,2	10,7	19,7	98,1
4	Vladin suficit (+)/ deficit(-) (1-2-3)	73,3	-18,9	-1,7	-22,9	6,6	-24,7	26,1	21,6	6,2	-22,2	-25,9	-343,1	-325,6
5	Neto finansiranje**	-1,33	-6,06	12,31	94,53	149,89	-25,05	372,27	-168,78	-10,28	-14,66	-20,50	189,70	572,0

Tabela 1.

BiH: država, entiteti, Brčko Distrikt, kantoni, I-XII 2009.g.

	2009	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Ukupno
1	Prihodi (11+12+13+14)	361.424.240	384.566.668	438.976.489	576.343.281	448.816.096	470.088.338	488.648.779	443.100.601	468.531.677	474.611.344	411.065.144	550.799.449	5.516.972.105
11	Prihodi od poreza	319.159.691	340.204.085	382.917.307	398.596.255	374.040.868	369.252.263	401.826.309	391.654.573	405.410.266	402.448.312	345.866.048	433.078.196	4.564.454.174
	Porezi na dohodak i dobit	23.185.593	39.044.313	76.119.523	102.222.090	52.339.929	42.677.971	46.454.764	43.861.568	43.978.131	40.652.075	38.145.413	75.236.824	623.918.194
	Porez na imovinu	2.616.954	2.550.559	1.618.842	1.547.039	1.591.952	1.682.939	1.761.066	1.523.452	1.475.482	1.474.880	1.364.805	2.431.915	21.639.884
	Prihodi od indirektnih poreza	292.781.079	297.423.279	304.253.150	294.137.097	319.854.294	324.735.731	352.919.253	344.999.821	359.764.114	360.101.457	306.262.176	353.594.434	3.910.825.886
	Ostali porezi	576.065	1.185.934	925.792	690.030	254.693	155.622	691.226	1.269.731	192.538	219.901	93.654	1.814.942	8.070.129
12	Neporezni prihodi	37.494.537	42.486.428	55.152.413	174.733.679	72.804.915	89.457.490	83.355.114	49.961.609	57.084.279	69.246.327	53.681.830	111.623.893	897.082.513
13	Grantovi	4.750.762	1.736.662	852.211	2.949.876	1.958.317	10.886.970	3.331.858	1.310.791	5.842.592	2.884.265	11.019.413	4.438.278	51.961.994
14	Ostali prihodi	19.251	139.492	54.558	63.471	11.996	491.614	135.498	173.629	194.541	32.440	497.853	1.659.082	3.473.424
2	Rashodi (21+22+23)	312.034.174	355.317.558	438.010.913	450.122.979	447.094.429	486.291.956	445.276.325	416.023.776	456.913.852	468.366.606	474.647.402	833.372.587	5.583.472.555
21	Tekući izdaci	312.356.982	354.116.283	440.215.349	448.224.293	447.688.445	486.867.639	442.972.909	415.772.278	460.217.095	458.501.188	477.666.435	786.274.749	5.530.873.645
	Bruto plaće i naknade	195.867.926	222.173.513	223.009.579	221.169.481	223.704.039	239.793.495	181.721.865	214.994.718	213.222.695	207.439.306	216.667.571	330.313.090	2.690.077.277
	Izdaci za materijal i usluge	23.494.698	33.709.169	39.136.903	45.382.301	43.084.254	52.135.292	40.515.301	40.416.594	52.324.124	51.419.259	50.600.918	190.130.675	662.349.489
	Grantovi	91.083.780	94.197.742	164.843.223	179.452.325	164.426.852	174.365.279	217.028.434	150.400.113	188.806.418	194.522.291	201.814.533	252.066.800	2.073.007.790
	Izdaci za kamate i ostale naknade	1.910.579	4.035.858	13.225.644	2.220.186	16.473.300	20.573.573	3.707.309	9.960.853	5.863.858	5.120.332	8.583.413	13.764.184	105.439.090
22	Ostali rashodi	280.439	1.286.094	1.407.840	2.389.385	1.475.933	1.433.146	2.348.448	432.195	827.561	-149.103	616.751	38.196.501	50.545.190
23	Neto pozajmljivanje*	-603.248	-84.819	-3.612.276	-490.699	-2.069.949	-2.008.829	-45.032	-180.697	-4.130.805	10.014.521	-3.635.783	8.901.336	2.053.719
3	Neto nabavka nefinansijskih sredstava	7.795.295	10.157.560	15.318.561	11.423.096	17.652.866	30.765.798	17.302.324	23.579.660	30.767.080	15.869.154	24.181.392	62.635.972	267.448.759
4	Vladin suficit/deficit (1-2-3)	41.594.772	19.091.550	-14.352.985	114.797.206	-15.931.199	-46.969.416	26.070.131	3.497.165	-19.149.255	-9.624.416	-87.763.651	-345.209.109	-333.949.208
5	Neto finansiranje**	-1.982.327	-6.304.047	11.916.135	97.911.531	149.730.473	-26.977.634	371.654.481	-168.888.753	-10.832.647	-12.291.253	-20.296.044	187.656.051	571.295.967

Tabela 2.

Herceg-bosanski kanton, I-XII 2009.g.

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII 2009
1 Prihodi (11+12+13+14)	5.023.765	5.259.725	5.527.680	7.163.685	8.418.325	5.857.292	8.055.084	5.762.900	6.244.665	7.861.541	5.773.347	4.452.657	75.400.667
11 Prihodi od poreza	3.855.640	4.096.075	4.035.786	5.527.983	4.454.553	4.388.648	5.602.676	4.721.957	5.071.427	5.119.889	4.235.084	4.682.424	55.792.141
Porezi na dohodak i dobit	341.120	284.194	287.417	1.631.451	477.361	465.003	631.059	450.904	471.404	470.663	420.392	419.638	6.350.606
Porez na imovinu	72.371	84.769	101.179	120.710	190.453	131.527	73.179	65.714	65.728	74.308	42.909	61.911	1.084.758
Indirektni porezi	3.375.449	3.653.906	3.539.696	3.713.447	3.691.995	3.742.454	4.635.711	4.170.170	4.503.475	4.651.867	3.849.190	4.501.629	48.028.989
Ostali porezi	66.700	73.206	107.494	62.375	94.744	49.664	262.728	35.169	30.819	-76.949	-77.407	-300.754	327.789
12 Neporezni prihodi	678.231	684.059	1.026.667	878.695	1.530.754	977.385	1.715.821	671.743	839.987	905.714	1.268.608	1.168.940	12.346.605
13 Grantovi	483.496	460.728	439.399	731.565	2.408.439	455.780	690.865	331.787	269.973	1.819.782	248.649	-1.500.928	6.839.534
14 Ostali prihodi	6.398	18.863	25.828	25.442	24.579	35.479	45.722	37.413	63.278	16.156	21.006	102.220	422.386
2 Rashodi (21+22)	5.271.810	5.213.561	5.837.971	2.114.112	8.943.180	6.477.703	6.600.259	4.993.809	6.295.619	5.786.187	5.885.628	6.670.635	70.090.473
21 Tekući izdaci	5.271.810	5.213.561	5.837.971	2.114.112	8.943.180	6.477.703	6.600.259	4.993.809	6.295.619	5.786.187	5.885.628	6.670.635	70.090.473
Bruto plaće i naknade	3.668.496	3.754.253	3.889.129	648.809	6.969.273	3.787.020	4.177.772	3.512.002	4.571.342	3.820.275	3.526.336	3.420.028	45.744.734
Izdaci za materijal i usluge	681.195	694.136	739.943	590.197	511.822	895.448	711.932	395.006	463.966	901.548	608.834	1.685.365	8.879.391
Grantovi	897.917	647.340	1.105.783	805.636	1.356.123	1.598.896	1.607.848	956.553	1.177.493	889.218	1.533.515	1.247.207	13.823.530
Izdaci za kamate i ostale naknade	6.702	14.045	9.836	22.202	9.436	9.620	24.167	6.563	18.187	14.405	11.534	25.358	172.053
Doznake nižim potrošackim jedinicama	17.500	103.787	93.280	47.268	96.526	186.719	78.540	123.686	64.631	160.742	205.408	292.678	1.470.765
22 Neto pozajmljivanje*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3 Neto nabavka nefinansijskih sredstava	422.635	337.176	527.230	595.464	193.167	238.261	486.888	329.653	1.127.346	770.066	400.440	1.238.758	6.667.084
4 Vladin suficit/deficit (1-2-3)	-670.680	-291.012	-837.521	4.454.109	-718.022	-858.672	967.936	439.438	-1.178.299	1.305.288	-512.720	-3.456.736	-1.356.891
5 Neto finansiranje**	-24.615	-53.622	-77.136	-44.142	-41.351	-143.342	-52.342	-12.727	-206.236	-10.375	-8.400	262.713	-411.575

Tabela 3.1.

Srednjobosanski kanton, I-XII 2009.g.

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII 2009
1 Prihodi (11+12+13+14)	12.947.254	12.853.716	12.350.647	16.647.169	23.695.497	13.949.152	16.687.380	15.670.226	15.944.038	16.777.538	14.016.945	15.449.580	186.989.143
11 Prihodi od poreza	10.778.527	10.570.026	10.086.376	13.959.207	12.375.991	11.528.855	14.191.452	13.193.676	13.541.999	14.086.983	11.438.368	12.214.876	147.966.337
Porezi na dohodak i dobit	693.335	576.808	1.197.255	4.008.193	2.135.091	1.408.353	1.658.405	1.548.713	1.720.059	2.066.354	1.482.668	1.818.498	20.313.733
Porez na imovinu	408.870	479.185	356.209	401.577	517.373	725.182	361.127	352.464	362.908	297.552	360.194	410.232	5.032.875
Indirektni porezi	9.664.190	9.498.444	8.522.050	9.535.657	9.716.880	9.384.623	12.157.429	11.282.211	11.445.158	11.707.866	9.581.248	9.977.899	122.473.653
Ostali porezi	12.132	15.589	10.862	13.780	6.647	10.697	14.491	10.287	13.874	15.212	14.257	8.247	146.077
12 Neporezni prihodi	1.817.446	2.115.899	2.083.737	2.174.890	2.431.654	2.159.584	2.094.747	2.212.924	2.162.649	2.331.597	2.183.081	2.341.487	26.109.694
13 Grantovi	351.281	167.791	180.534	513.073	8.881.882	260.713	401.181	263.626	239.390	358.958	395.496	892.518	12.906.442
14 Ostali prihodi	0	0	0	0	5.970	0	0	0	0	0	0	700	6.670
2 Rashodi (21+22)	12.178.116	14.244.615	15.490.834	13.614.363	14.419.169	15.039.212	12.777.595	14.688.955	15.678.697	14.167.202	17.729.548	20.352.521	180.380.827
21 Tekući izdaci	12.178.116	14.244.615	15.490.834	13.614.363	14.419.169	14.938.924	12.777.595	14.688.955	15.678.697	14.167.202	17.729.548	20.352.521	180.280.539
Bruto plaće i naknade	8.950.230	9.728.180	9.939.888	8.268.575	8.696.835	8.891.821	7.539.148	10.236.971	8.624.108	7.639.708	11.086.277	9.163.596	108.765.335
Izdaci za materijal i usluge	1.646.132	1.777.153	1.646.753	1.526.793	1.336.724	1.446.306	1.084.805	1.139.946	1.441.958	2.273.393	2.110.336	3.350.520	20.780.820
Grantovi	1.536.449	2.641.647	3.765.548	3.672.273	4.312.590	4.462.016	4.067.242	3.239.644	5.505.689	4.164.391	4.464.205	7.682.893	49.514.588
Izdaci za kamate i ostale naknade	6.587	21.789	5.234	26.407	33.849	63.491	10.049	5.907	16.012	41.937	5.787	47.888	284.938
Doznake nižim potrošačkim jedinicama	38.718	75.847	133.410	120.315	39.172	75.290	76.351	66.487	90.929	47.773	62.943	107.625	934.858
22 Neto pozajmljivanje*	0	0	0	0	0	100.288	0	0	0	0	0	0	100.288
3 Neto nabavka nefinansijskih sredstava	205.379	322.402	285.865	303.163	446.252	928.551	322.089	785.101	86.404	543.149	1.159.581	2.100.237	7.488.175
4 Vladin suficit/deficit (1-2-3)	563.759	-1.713.301	-3.426.053	2.729.643	8.830.076	-2.018.611	3.587.696	196.170	178.937	2.067.188	-4.872.185	-7.003.179	-879.859
5 Neto finansiranje**	-16.270	-17.481	-15.489	-16.689	-17.067	-16.735	-16.731	-16.740	37.506	-18.518	390.537	5.971.605	6.247.928

Tabela 3.2.

Tuzlanski kanton, I-XII 2009.g.

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII 2009
1 Prihodi (11+12+13+14)	26.181.664	24.772.742	28.867.113	41.860.769	35.087.990	35.175.228	37.952.876	34.429.282	33.757.611	40.779.766	30.983.773	39.655.258	409.504.074
11 Prihodi od poreza	21.759.201	20.805.668	22.558.358	34.291.310	24.650.860	24.359.619	30.865.728	27.853.061	27.957.346	27.987.980	24.929.754	26.830.404	314.849.288
Porezi na dohodak i dobit	1.444.682	2.226.880	3.760.370	12.338.923	4.761.029	4.197.703	5.603.452	3.938.073	4.005.490	3.788.307	4.656.850	5.792.739	56.514.497
Porez na imovinu	752.170	1.160.215	1.164.019	1.297.507	921.223	1.008.288	952.431	673.634	872.101	761.466	1.034.381	894.327	11.491.763
Indirektni porezi	19.557.328	17.390.979	17.619.219	20.632.177	18.951.407	19.119.277	24.198.744	22.315.926	23.060.584	23.508.910	19.224.239	19.898.178	245.476.968
Ostali porezi	5.020	27.593	14.751	22.703	17.200	34.352	111.101	925.429	19.171	-70.703	14.283	245.160	1.366.060
12 Neporezni prihodi	3.903.281	3.579.106	5.465.610	7.010.695	6.836.416	10.345.742	5.795.438	6.025.986	5.658.966	11.948.837	5.905.653	10.915.644	83.391.373
13 Grantovi	518.246	356.111	739.738	539.574	3.538.954	464.267	1.286.068	510.235	134.800	842.949	111.769	1.827.011	10.869.722
14 Ostali prihodi	937	31.857	103.407	19.190	61.760	5.600	5.642	40.000	6.500	0	36.598	82.200	393.691
2 Rashodi (21+22)	27.214.898	28.487.519	32.108.662	32.621.311	32.590.262	37.366.377	29.763.549	31.101.083	32.078.918	39.282.915	39.187.323	53.005.322	414.808.138
21 Tekući izdaci	27.249.515	28.529.026	32.160.856	32.651.859	32.646.444	37.417.787	29.793.835	31.134.228	31.753.777	35.537.208	38.168.809	52.768.656	409.811.998
Bruto plaće i naknade	20.171.141	20.997.188	21.459.390	21.127.564	20.672.013	20.778.301	18.674.638	17.199.315	20.358.211	20.492.421	20.214.339	21.260.306	243.404.826
Izdaci za materijal i usluge	3.712.549	3.213.200	5.647.816	5.316.712	4.964.416	6.724.413	4.953.247	5.006.103	4.113.756	5.692.417	5.156.665	10.248.200	64.749.493
Grantovi	2.820.618	4.134.321	4.740.102	6.095.322	6.774.265	9.061.733	5.913.441	8.692.675	7.052.812	9.122.491	12.534.558	20.521.184	97.463.520
Izdaci za kamate i ostale naknade	363.922	8.579	7.292	9.792	70.888	687.053	9.126	6.693	6.451	8.085	64.184	324.018	1.566.083
Doznake nižim potrošačkim jedinicama	181.286	175.737	306.256	102.469	164.862	166.287	243.384	229.442	222.548	221.795	199.063	414.947	2.628.076
22 Neto pozajmljivanje*	-34.617	-41.507	-52.194	-30.548	-56.182	-51.410	-30.287	-33.144	325.141	3.745.707	1.018.514	236.666	4.996.140
3 Neto nabavka nefinansijskih sredstava	989.569	915.631	1.068.883	2.128.265	1.626.378	1.547.360	2.561.032	2.429.495	1.434.890	2.533.196	2.182.542	4.832.092	24.249.335
4 Vladin suficit/deficit (1-2-3)	-2.022.803	-4.630.408	-4.310.432	7.111.194	871.350	-3.738.509	5.628.295	898.704	243.803	-1.036.345	-10.386.092	-18.182.156	-29.553.399
5 Neto finansiranje**	-207.723	-103.876	-146.593	-153.499	-173.282	-1.730.962	-159.870	-89.782	-119.141	1.092.344	-132.665	16.284.602	14.359.553

Tabela 3.3.

Unsko-sanski kanton, I-XII 2009.g.

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII 2009
1 Prihodi (11+12+13+14)	16.879.496	15.066.541	15.744.683	19.810.164	19.714.689	19.347.865	20.289.555	19.270.663	21.571.105	21.514.118	16.063.664	15.433.566	220.706.111
11 Prihodi od poreza	13.115.451	11.907.454	12.231.764	16.465.715	13.407.589	14.606.268	16.785.842	15.551.471	15.464.125	15.691.886	13.136.949	11.688.319	170.052.833
Porezi na dohodak i dobit	652.461	633.805	996.271	4.410.944	1.770.103	1.682.036	1.692.053	1.431.894	1.152.600	1.327.451	915.813	1.801.853	18.467.285
Porez na imovinu	676.893	595.498	385.930	300.716	342.713	361.048	302.626	400.170	345.750	380.338	379.437	445.204	4.916.323
Indirektni porezi	11.775.006	10.665.780	10.841.059	11.743.237	11.282.343	12.551.394	14.780.156	13.709.922	13.959.741	13.979.329	11.839.617	9.439.602	146.567.187
Ostali porezi	11.091	12.371	8.504	10.818	12.431	11.790	11.007	9.485	6.034	4.768	2.082	1.659	102.039
12 Neporezni prihodi	3.368.727	2.459.199	2.859.018	3.031.372	4.458.396	3.333.043	2.767.887	3.202.024	4.144.996	5.152.818	2.339.838	2.831.857	39.949.175
13 Grantovi	390.785	704.421	653.901	313.077	1.848.704	1.408.554	735.826	517.168	1.961.984	669.414	586.877	913.391	10.704.103
14 Ostali prihodi	4.533	-4.533	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2 Rashodi (21+22)	16.305.907	16.347.920	20.856.300	16.576.334	17.293.641	20.587.445	15.942.030	15.171.521	22.316.334	16.457.804	17.516.114	29.826.193	225.197.543
21 Tekući izdaci	16.311.696	16.351.507	20.855.624	16.582.316	17.293.641	20.587.445	15.919.893	15.171.521	22.320.432	16.457.804	17.516.114	29.979.094	225.347.087
Bruto plaće i naknade	11.335.351	11.195.414	12.558.462	11.504.620	10.849.917	11.134.613	9.754.668	9.790.719	10.329.168	9.021.947	11.464.868	11.451.529	130.391.277
Izdaci za materijal i usluge	1.757.583	1.572.992	1.665.807	1.058.234	1.474.805	2.013.992	1.997.442	1.530.996	3.256.128	2.308.733	2.272.021	3.586.113	24.494.845
Grantovi	2.859.676	2.380.571	3.492.865	3.593.517	3.603.964	3.633.106	3.294.161	2.195.211	4.868.274	3.031.625	2.323.858	9.961.154	45.237.982
Izdaci za kamate i ostale naknade	154.890	71.068	43.846	119.978	118.050	24.469	207.861	72.898	14.631	39.340	50.270	53.636	970.939
Doznake nižim potrošačkim jedinicama	204.196	1.131.462	3.094.644	305.967	1.246.904	3.781.264	665.760	1.581.697	3.852.230	2.056.160	1.405.097	4.926.662	24.252.043
22 Neto pozajmljivanje*	-5.789	-3.587	676	-5.982	0	0	22.137	0	-4.098	0	0	-152.901	-149.544
3 Neto nabavka nefinansijskih sredstava	450.985	308.038	1.239.504	539.757	1.624.266	670.978	3.973.763	4.626.279	5.420.690	932.820	1.056.182	2.901.883	23.745.143
4 Vladin suficit/deficit (1-2-3)	122.604	-1.589.416	-6.351.122	2.694.073	796.782	-1.910.557	373.762	-527.137	-6.165.919	4.123.494	-2.508.631	-17.294.510	-28.236.575
5 Neto finansiranje**	-9.126	-29.904	-9.070	-21.218	-105.286	-8.759	-26.824	-9.294	-590.824	-9.421	-9.441	12.483.104	11.653.936

Tabela 3.4.

Zeničko-dobojski kanton, I-XII 2009.g.

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII 2009
1 Prihodi (11+12+13+14)	20.821.666	20.363.771	20.981.786	29.655.421	29.162.100	24.774.172	29.085.788	24.899.202	26.326.342	28.918.629	23.615.249	30.908.199	309.512.326
11 Prihodi od poreza	17.052.763	16.541.991	17.196.004	24.984.726	23.392.616	18.601.536	23.022.657	20.903.580	21.067.635	23.331.612	18.448.737	19.481.576	244.025.432
Porezi na dohodak i dobit	1.076.016	1.692.148	2.284.150	9.155.432	8.039.704	2.710.203	3.044.182	2.688.149	2.624.670	4.478.859	2.901.195	3.183.060	43.877.769
Porez na imovinu	872.644	734.738	790.554	792.277	605.122	489.275	495.666	405.551	474.486	380.651	329.238	428.216	6.798.417
Indirektni porezi	15.095.320	14.101.282	14.071.472	15.027.235	14.731.421	15.388.245	19.167.250	17.803.636	17.961.316	18.450.476	15.210.350	15.850.861	192.858.864
Ostali porezi	8.783	13.822	49.828	9.782	16.369	13.813	315.558	6.243	7.165	21.626	7.953	19.439	490.381
12 Neporezni prihodi	3.255.191	3.579.008	3.501.738	3.976.209	3.725.883	4.891.393	5.213.665	3.881.749	4.493.259	4.147.882	4.831.610	9.725.878	55.223.466
13 Grantovi	498.018	241.123	282.505	690.646	2.043.601	1.281.243	846.467	113.873	765.448	1.435.674	334.902	1.673.231	10.206.729
14 Ostali prihodi	15.694	1.650	1.540	3.840	0	0	3.000	0	0	3.461	0	27.514	56.699
2 Rashodi (21+22)	9.757.317	39.055.872	28.811.465	25.185.130	27.088.478	23.001.204	20.830.016	22.815.135	24.951.781	23.552.009	30.840.286	32.267.769	308.156.461
21 Tekući izdaci	9.759.817	39.050.172	28.811.465	25.185.130	27.088.478	23.003.704	20.830.016	22.815.135	24.951.781	23.552.009	30.842.786	32.270.269	308.160.761
Bruto plaće i naknade	3.188.374	25.382.057	15.504.613	14.491.442	14.846.142	14.960.281	12.554.474	12.807.952	14.334.764	13.540.063	16.587.108	14.406.125	172.603.395
Izdaci za materijal i usluge	2.853.483	4.115.177	5.029.257	4.218.726	4.479.596	4.783.591	2.863.807	3.143.246	4.378.040	3.322.906	4.630.527	6.992.552	50.810.907
Grantovi	3.584.366	9.350.884	7.873.665	6.387.863	7.597.739	2.847.484	5.383.229	6.696.002	5.932.503	6.677.026	9.461.995	10.525.083	82.317.839
Izdaci za kamate i ostale naknade	75.934	3.153	149	5.145	6.493	58.205	6.347	2.150	4.126	7.142	3.118	11.134	183.097
Doznake nižim potrošackim jedinicama	57.660	198.902	403.780	81.954	158.507	354.144	22.158	165.784	302.348	4.872	160.039	335.375	2.245.523
22 Neto pozajmljivanje*	-2.500	5.700	0	0	0	-2.500	0	0	0	0	-2.500	-2.500	-4.300
3 Neto nabavka nefinansijskih sredstava	1.998.219	988.097	888.566	1.139.778	2.069.857	2.603.307	1.226.828	1.357.130	1.903.076	1.704.271	2.051.491	4.101.754	22.032.373
4 Vladin suficit/deficit (1-2-3)	9.066.130	-19.680.198	-8.718.244	3.330.513	3.766	-830.339	7.028.945	726.937	-528.515	3.662.349	-9.276.528	-5.461.323	-20.676.508
5 Neto finansiranje**	-140.051	0	0	0	0	-123.910	-20.902	-5.000	0	0	-7.746	15.000.000	14.702.392

Tabela 3.5